

Myndighedernes dokumentering og håndtering af kriminalitet og radikaliserings blandt udvisningsdømte, asylansøgere og personer på tålt ophold

Formål

At orientere udvalget om undertegnede undersøgelsesresultater forbundet med dokumentering og håndtering af kriminalitet og radikaliserings blandt asylansøgere, udvisningsdømte og personer på tålt ophold.

Abstract

I 2018 indledte undertegnede en frivillig undersøgelse af dokumentering og håndtering af vold, trusler og radikaliserings på samtlige asyl- og udrejsecentre i Danmark. Til grund for analysen lå indberetningstal for samtlige centre siden 2016. Disse data blev suppleret med Rigspolitiets opgørelser over anmeldte sager, alarmtidspunkter og sigtelser mv. Analysen mundede ud i en 60-siders rapport og 80-siders datadokumentation herunder anbefalinger til justering af Udlændingestyrelsens indberetningspligt.

Resultater

Nedenfor belyses udfordringer i myndighedernes profilering af kriminelle uden lovligt opholdsgrundlag både på og udenfor udlændingecentrene. Det anbefales, at myndighederne styrker arbejdet med profilering af udlændinge og asylansøgere, så kriminalitetsbilledet og evt. trussel mod Danmark bedre kan nuanceres og dermed også håndteres. Såfremt myndighederne opererer med *brede* definitioner som ”tålt ophold”, så vil udrejsecentre alene tjene et politisk formål.

1. Kriminalitet og radikaliserings på asyl- og udrejsecentre

- Opmærksomhedspunkter til asyl- og udrejsecentre og anbefalinger til Udlændingestyrelsens indberetningspligt.
- Opmærksomhedspunkter til kriminalforsorgens institutioner
- Anbefalinger til Politiets Efterretningstjeneste baseret på analyse af samtlige indberetninger om radikaliserings og voldelig ekstremisme på udlændingecentrene siden 2016.

2. Kriminalitet og radikaliserings blandt udvisningsdømte og personer på tålt ophold

2.a. Udfordringer i myndighedernes dokumentering og videregivelse af oplysninger om disse personer

- Udlændingestyrelsen: Indberetningspligten mangler nuancerings af gerningskoder og kan ikke sammenlignes med nogen af politiets opgørelsesmetoder¹.
  - Bliver indberetninger om radikaliserings videregivet til PET og den lokale politikreds?
- Danske arresthuse og fængsler: Får ikke nødvendigvis kendskab til indsattes kriminelle baggrund, hvis personer kun er indberettet for kriminalitet hos Udlændingestyrelsen. Medmindre de bliver politianmeldt. Udlændingestyrelsens indberetningssystem (IBS) videregiver ikke automatisk oplysninger til politiet og kriminalforsorgen (case: Ellebæk Fængsel, Nordsjællands Politi og Nyborg Fængsel).
- Direktoratet for Kriminalforsorgens Sikkerhedsenhed
  - RadikaliseringsInformationsSystem (RIS): Case: Ellebæk og Nyborg Fængsel.
- Lokale politikredse forveksler vold (og voldsparathed) hos udlændinge uden lovligt opholdsgrundlag med deres forebyggende arbejde med ”vold i nære relationer” → mangler nuancerings i profilering.
- Rigspolitiets kredsorientering.
- PETs opsøgende arbejde på udlændingecentrene

¹ Udlændinge- og Integrationsministeriet hørings svar i Retsudvalget til spørgsmål 455, 7. april 2019.

2.b. Profilering af personer uden lovligt opholdsgrundlag i Danmark

- P.t. kan myndighedernes data ikke understøtte den politiske præmis om, at udvisningsdømte og personer på tålt ophold begår mere kriminalitet end øvrige udlændinge uden lovligt opholdsgrundlag.
- Hverken Hjemrejsestyrelsen, Udlændingestyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet eller Kriminalforsorgen har entydige data på, at disse personer begår mere kriminalitet.
  - Adskillelse ml. kriminalitet (skarpe sager) og misligholdelse af overholdelse af melde-, opholds- og underretningsspligten.
  - Vi mangler bedre data, der differentierer i definitioner (Politiet og Rigsadvokaten)
  - Styrke profilering af udlændinge:
    - Udlændinge, men ikke kriminelle
    - Dybt kriminelle
    - Nye kriminelle
    - Radikaliserede (rekrutteret eller rekruttør)
      - Religiøs, men ikke en trussel for andre
      - Religiøs, radikaliseret og troende med militant islamistiske overbevisninger

2.c. Har udrejsecentrene og myndighederne den ønskede kontrol med udvisningsdømte og personer på tålt ophold?

- *”Det skal være så »utåleligt som overhovedet muligt« at være på såkaldt tålt ophold i Danmark”, mener udlændingeminister Inger Støjberg (V), som i dag indleder et lynforløb for at stramme reglerne yderligere for personer på tålt ophold og blandt andet vil straffe dem med elektronisk fodlænke”², sagde den forhenværende Udlændinge- og Integrationsminister Inger Støjberg ifm. Udrejsecenter Kærshovedgårds åbning i 2016.*
- I 2018 bragte TV2 en artikel om, at en tredjedel af de indkvarterede personer på tålt ophold, er forsvundet fra Kærshovedgård. Myndighederne kan ikke finde dem³. Samme måned bragte TV2 endnu en artikel om, at 328 udlændinge var forsvundet fra Kærshovedgård siden centrets åbning (2016)⁴.
- Af de seneste opgørelser fremgår det, at 180 personer (38 på tålt ophold og 142 udvisningsdømte med kriminel meldepligt) ud af i alt 459 personer er forsvundet fra Kærshovedgård⁵.
- I et svar skriver Kriminalforsorgen, at mellem 400-700 personer står til at bo på Udrejsecenter Kærshovedgård, men der bor kun ca. 255 personer d.d., *jf. figur 1 antal personer på tålt ophold.*
  - Kan den nuværende procedure med ophold- og meldepligt sikre os mod, at personer, som myndighederne har en særlig interesse i, ikke går under jorden.
  - Diskrepansen (figur 1) ml. antal personer på tålt ophold og dem med tilknytning til et udrejsecenter kan skyldes:
    - ophævelse af opholdspligt (men ikke meldepligt) eller hvis de afsoner den oprindelige straf.
    - af politiet efterlyste og dem, der er gået under jorden.
- Største forskel findes 31.12.2020, 57 ud af 128 personer på tålt ophold har enten fået ophævet opholdspligt eller Flygtningenævnet har endnu ikke taget stilling til ophævelsen endnu (17 personer).
  - Disse 17 personer kan dog fortsat have meldepligt på centret fx 3 gange ugentligt, *jf. figur 2 antal udvisningsdømte med kriminel meldepligt.*

² Politiken: Støjberg vil »utåleliggøre« tålt ophold. 01.06.2016. [Støjberg vil »utåleliggøre« tålt ophold - politiken.dk](https://www.politiken.dk/nyheder/indland/stoeborg-vil-utaaleliggore-taalt-ophold/)

³ 28 udlændinge på tålt ophold er forsvundet. 11.12.2018. [28 udlændinge på tålt ophold er forsvundet - TV 2](https://www.tv2.dk/nyheder/indland/28-udlaendinge-pa-taalt-ophold-er-forsvundet-tv2/)

⁴ Over 300 udlændinge er forsvundet fra udrejsecenter Kærshovedgård. 27.12.2018. [Over 300 udlændinge er forsvundet fra udrejsecenter Kærshovedgård - TV 2](https://www.tv2.dk/nyheder/indland/over-300-udlaendinge-er-forsvundet-fra-udrejsecenter-kaershovedgaard-tv2/)

⁵ Skal bo på Kærshovedgård, men 40-årig bor illegalt i kælder: - Jeg vil bare gerne dø. 29.05.2021. [Skal bo på Kærshovedgård, men 40-årig bor illegalt i kælder: - Jeg vil bare gerne dø - TV 2](https://www.tv2.dk/nyheder/indland/skal-bo-pa-kaershovedgaard-men-40-aarig-bor-illegalt-i-kaelder-jeg-vil-bare-gerne-do-tv2/)

2.d. Er der en sammenhæng mellem cost-effectiveness mellem indkvartering af disse personer på et udrejsecentre og myndighedernes kontrol af dem?

- Udgifter forbundet med ophold på et udrejsecenter er 300.000 kr. pr. årsperson, dvs. ca. 76.500.000 årligt for de ca. 255 beboere på Kærshovedgård heraf 21.300.000 kr. for de 71 på tålt ophold⁶.

2.e. Har myndighederne de rette redskaber til at holde styr på disse målgrupper?

- Fejl i Udlændingestyrelsens indberetningssystem SALTO⁷ → opholds-, melde- og underretningspligterne er behæftet med stor usikkerhed⁸, *jf. bilag 1*.
  - Intern undersøgelse af systemet foretaget af Udlændingestyrelsen selv.
  - Konsekvenser af fejlregistreringer kan betyde fængselsstraffe, *jf. figur 3 Dansk Flygtningehjælps oversigt over straf for overtrædelser*.

2.f. Belastninger for retssystemet

- De personer, som nævnes ovenfor ift. dem, som udebliver eller gå under jorden, bliver også sigtet for misligholdelse af pligterne (7*meldepligt, 7*opholdspligt og 7*underretningspligten = 21 sigtelser ugentlig for hver af de udeblevne personer fra Kærshovedgård), *jf. tabel 1 og tabel 2 "antal faldende afgørelse"*.
- Sager om opholds- og meldepligten er i 2020 og 2021, *jf. tabel 1 og 2*, sat i bero pga. årsager nævnt under pkt. 2.e.

2.g. Konsekvenser for integration og bibeholdelse i en håbløs situation

- Case 1: Statsløs palæstinenser, tidl. børnesoldat og torturoffer bosat på Udrejsecenter Kærshovedgård. Tålt ophold siden 2016. En af de mest uroskabende på centret, misbruger med flere psykiske diagnoser, *jf. bilag 2*.
  - Henvielse til lov 2017-5-03 nr. 429 § 45 a stk. 2. *En indsat, der er udvist af landet ved dom, har ikke ret til vederlagsfri behandling mod stofmisbrug, medmindre særlige forhold taler herfor*.
- Case 2: Statsløs palæstinenser, tidl. hævret af Al-Qaeda og sendt til Israel som selvmordsbomber. Boet i DK i 15 år. Udvist siden 2007. Har meldepligt på en politistation. Gift med en dansk kvinde med godt job og 3 børn. Kriminalitetsfri i 10 år og arbejdede kortvarigt for dansk firma. Firmaet vil ansætte ham i dag, hvis de måtte, *jf. bilag 2*.
  - Udvisningsdømte og personer på tålt ophold må ikke arbejde og uddanne sig
  - Hvorfor ikke give tilladelse til job og uddannelse efter 4 år på tålt?
  - Klarere kriterier for den sjældent brugte UDL. §50 om ophævelse af udvisning.
    - Indførelse af længstetid for tålt ophold → udvisning bortfalder, hvis den ikke har kunne effektueres inden for en vis periode evt. tillige afhængig af kriminalitetsfri vandl i en årrække.
    - Indførelse af samfundstjeneste og fodlænker som øvrige institutioner i Kriminalforsorgen i stedet for meldepligt.

⁶ Svar til spm. 47 til Udlændinge- og Integrationsudvalget d. 28.10.2020.

⁷ Orientering af 4. juli: 2020: <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/UUI/bilag/150/2223626/index.htm>

Orientering af 29. september: 2020: <https://www.ft.dk/samling/20191/almdel/UUI/bilag/181/index.htm>

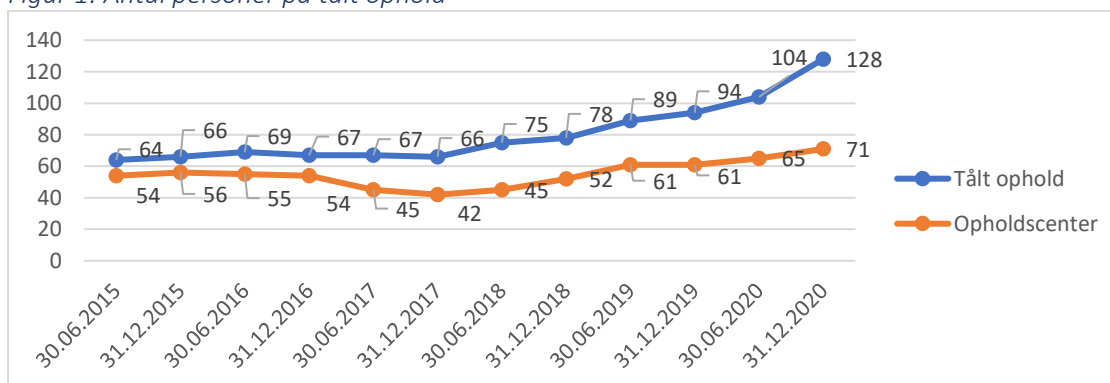
Orientering af 14. december 2020:

<https://www.ft.dk/samling/20201/almdel/UUI/bilag/52/2305169/index.htm>

⁸ Datatilsynets pressemeddelelse: Udlændingestyrelsen indstilles til bøde. 17.08.2021.

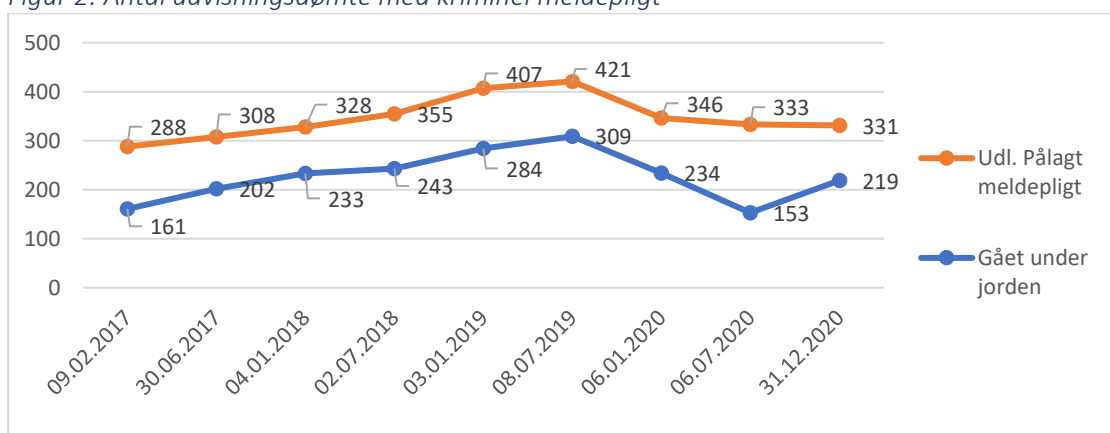
Kildehenvisninger

Figur 1: Antal personer på tålt ophold

Note: "Halvårlig redegørelser vedr. personer på tålt ophold og udlændinge med kriminel meldepligt til Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg" på ft.dk.

Figur 2: Antal udvisningsdømte med kriminel meldepligt

Note: Udlændinge- og Integrationsudvalget 2020-21 UUI Alm. Del. – Bilag 107. Hjemrejsestyrelsen har trukket tallene i henhold til § 34, stk. 5.

Figur 3: Dansk Flygtningehjælps oversigt over straf for overtrædelser

Straf for overtrædelser

Antal overtrædelser pr. md	1. gangs-tilfælde	2. gangs-tilfælde	3. gangs-tilfælde	4. gangs-tilfælde
1-2	7 dages fængsel	14 dages fængsel	40 dages fængsel	60 dages fængsel
3-5	14 dages fængsel	40 dages fængsel	50 dages fængsel	60 dages fængsel
6-9	40 dages fængsel	50 dages fængsel	60 dages fængsel	3 måneder fængsel
10 -	60 dages fængsel	60 dages fængsel	3 måneder fængsel	4 måneders fængsel

Tabel 1. Antal fældende afgørelser målt på personer med tilhørsforholdet "Asylansøger" og personer med tilhørsforholdet "Udlænding med ulovligt ophold"

Tilhørsforhold	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Asylansøger	1.153	1.428	1.614	1.198	1.212	1.770	1.606	1.783	1.505	1.289	836
Udlænding med ulovligt ophold	1.607	2.074	2.061	1.983	1.741	2.058	1.825	2.065	2.203	1.576	1.044
Total	2.671	3.434	3.556	3.103	2.902	3.751	3.358	3.611	3.489	2.690	1.775

Note: Aktindsigt fra Rigsadvokatens opgørelser (27.08.2021) fældende afgørelser" navnlig dækker over følgende afgørelsestyper: Ubetingede, betingede og delvist betingede domme; foranstaltningdomme efter straffelovens kap. 9; idømte bøder, bødeforelæg samt indenretlig og udenretlig vedtagne bøder; Udeblivelsesdomme; Advarsel i retten; Tiltalefrafald mv. meddelt efter retsplejelovens § 722.

Heraf udgør manglende overholdelse af melde- og opholdspligten, som det følger:

Tabel 2. Antal fældende afgørelser målt på personer med tilhørsforholdet "Asylansøger" og personer med tilhørsforholdet "Udlænding med ulovligt ophold" for overtrædelse af en opholds- eller meldepligt meddelt efter udlændingeloven

Tilhørsforhold	Gerningskode	2017	2018	2019	2020	2021
Asylansøger	84149 - Manglende overholdelse af pålagt meldepligt	11	152	101	56	28
Asylansøger	84169 - Manglende overholdelse af pålagt opholdspligt	7	43	45	44	15
Udlænding med ulovligt ophold	84149 - Manglende overholdelse af pålagt meldepligt	26	193	288	195	71
Udlænding med ulovligt ophold	84169 - Manglende overholdelse af pålagt opholdspligt	14	51	227	190	68
Total		31	216	316	237	96